

Idéburet offentligt partnerskap

- Brottsofferstöd i Stockholms stad

1. Bakgrund

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) är en samverkansform avseende en viss verksamhet som ingås mellan en eller flera idéburna organisationer och den offentliga sektorn.

1.1 Brottsofferstöd

Partnerskapet ska innehålla två huvudinriktningar i verksamheterna, den första är att ge stöd till alla brottsoffer, vittnen och anhöriga som kontaktar någon av parterna eller förmedlas till desamma på annat sätt. Dessutom ska verksamheterna arbeta för att nå ut med information och kunskap till personer som kan behöva brottsofferstöd. Att alla brottsutsatta får det stöd de behöver är en samhällsutmaning, där våld i närstående relation och övergrepp i rättssak är särskilt prioriterade brottstyper. Brottsofferstöd är demokratistärkande och kan förebygga framtida vårdbehov och brottslighet.

Att drabbas av brott kan påverka både den fysiska och psykiska hälsan negativt och också få ekonomiska, sociala och praktiska konsekvenser. Vilka behov brottsutsatta har varierar, men gemensamt för många är behovet av stöd, att få prata med någon och att få information om rättsprocessen samt få stöd i att söka ekonomisk kompensation.

Vittnen och anhöriga kan uppvisa samma reaktioner och ha liknande behov av stöd som den som är direkt utsatt, men riskerar att inte fångas upp då de flesta myndigheter saknar informationsskyldighet eller rutiner kring stöd till dessa grupper. Många är dessutom rädda att vittna, ibland på grund av hot, och att fler får stöd så att de känner sig trygga att medverka i rättsprocesser är därför en viktig rättssäkerhetsfråga.

Många brott anmäls inte till polisen, men stödbehovet kan fortfarande vara stort hos den som utsatts. Att vända sig till en kommunal verksamhet för stöd och rådgivning passar inte alla, även om det finns behov av stöd. Att anonymt kunna vända sig till en ideell organisation, kan vara ett första steg, som kan leda till att man vågar polisanmäla eller vända sig till en myndighet längre fram. För många brottsutsatta är det stöd som Brottsofferjouren erbjuder, fullt tillräckligt, och de behöver därefter inte några ytterligare insatser vilket gör att verksamheterna avlastar flera myndigheter.

Fördelarna med ett IOP gällande brottsofferstödet är:

- Tydliggöra ansvarsfördelning
- Ge ökad långsiktighet och stabilitet
- Ge bättre dialog mellan kommun och föreningar

1.2 Socialnämndens uppdrag enligt budget 2022

I Stockholms stad budget för år 2022 har socialnämnden getts i uppdrag att stötta brottsutsatta, och särskilt vuxna och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående eller övergrepp i rättssak. Vidare framgår att socialnämnden ska fortsätta använda idéburna offentliga partnerskap. Med anledning av detta har partnerskapet inletts.

Ett idéburet offentligt partnerskap mellan socialnämnden och brottsofferjourerna i Södra Stockholm, Stockholm-Gotland och Västerort bidrar till att stötta brottsutsatta, vittnen och anhöriga (till brottsoffer, gärningspersoner och vittnen) i Stockholms stad.

1.3 Brottsofferjourens verksamhetsinriktning 2022-2025

Brottsofferjourens Riksförbund har i sin verksamhetsinriktning för 2022-2025 tagit fram följande text:

”Kommunerna behöver få bättre kännedom om Bojs verksamhet och vår insats för medborgarna. På lokal nivå är det därför viktigt att varje jour har kontinuerlig dialog med sina lokala kommuner och ansöker om kommunbidrag för att finansiera sin lokala stödverksamhet. Jourerna uppmuntras att, i samverkan med varandra och med stöd av förbundskansliet, utarbeta bästa möjliga metod att förhandla fram och underteckna mer långsiktiga samverkansavtal eller IOP med sina respektive kommuner.”

2. Idéburet offentligt partnerskap

Det idéburna offentliga partnerskapet benämns härnäst partnerskapet.

2.1 Parter

Detta partnerskap är upprättat mellan:

Offentlig sektor: Stockholms stad, Socialförvaltningen, genom enheter inom socialtjänstavdelningen och administrativa avdelningen.

Idéburen sektor: Organisationer som är icke vinstdrivande, partipolitiskt och religiöst obundna och arbetar utifrån alla människors lika värde. Deras arbete utgör såväl ett mervärde för de människor de möter, som ett komplement till stadens ordinarie verksamheter genom en form som det offentliga inte erbjuder.

Offentlig sektor genom:

- Stödcentrum för unga brottsutsatta och vittnen på Framtid Stockholm, Socialförvaltningen

Idéburen sektor genom:

- Brottsofferjouren Stockholm-Gotland med organisationsnummer 802490-7720,
- Brottsofferjouren Södra Stockholm med organisationsnummer 802476-1044,
- Brottsofferjouren Västerort med organisationsnummer 802015-4822

2.2 Partnerskapets form och utgångspunkt

Parterna ska utgå från politiska beslut som:

- Kommunfullmäktiges budget samt mål och inriktningsdokument.
- Lagstiftningar som berör målgruppen.

Partnerskapet reglerar mål, syfte och värdegrund för arbetet med målgruppen. Till detta övergripande partnerskap knyts specifika åtaganden formulerade i bilagor för varje idéburen organisation och för socialnämndens specifika verksamheter. Åtagandena kan vid behov och över tid förändras, bytas ut eller helt utgå utan att partnerskapet behöver omförhandlas. Det gäller under förutsättning att partnerskapets mål, syfte och värdegrund för arbetet med målgruppen inte förändras. Bakgrund och beslut om förändrade åtaganden ska registreras och förvaras tillsammans med överenskommelsen.

I bilagorna beskrivs de specifika åtagandena, dess innehåll, upplägg, tidsperiod samt ekonomiska förutsättningar. Bilagorna utgör en del av partnerskapet.

2.3 Syfte och mål

Syftet med partnerskapet är att det ska bidra till att brottsofferstödet i staden ges på bästa möjliga sätt.

Målen med partnerskapet är att:

- Ge likvärdigt brottsofferstöd i hela kommunen.
- Öka samverkan mellan staden och brottsofferjourerna, för att gemensamt verka för att fler brottsutsatta får information och stöd av god kvalitet.
- Länka till annan part när så är aktuellt, brottsofferjourerna till Stödcentrum om en person är under 21 år, Stödcentrum till brottsofferjourerna om en person är äldre än 21 år.

2.4 Målgrupp

Målgrupperna är brottsoffer, vittnen och deras anhöriga. Brottsofferjourerna stödjer anhöriga både till misstänkta och till gärningspersoner. De riktar sig också till yrkesverksamma personer som möter brottsutsatta. Målgruppen som berörs kommer från samtliga stadsdelsförvaltningar i staden. De vänder sig till alla ur målgruppen oavsett ålder.

I Stockholms stad finns Stödcentrum vid samtliga tre polisområden i syfte att erbjuda stöd till barn och unga (10-21 år) som utsatts för brott, deras anhöriga samt vittnen till brott. Stöd erbjuds även till personer under 18 år som blivit utnyttjade sexuellt i prostitution eller sugardejting.

2.5 Åtagande

Partnerskapet grundas i ett samarbete mellan brottsofferjourerna Södra Stockholm, Stockholm-Gotland, Västerort och socialförvaltningen i Stockholms stad, vilka kallas parter.

2.6 Värdegrund

Partnerskapet ska grundas på ömsesidig respekt inför parternas olika förutsättningar, öppenhet och dialog som karaktäriseras av tillit, lyhördhet och förståelse. Vidare bygger partnerskapet på varsam hantering av de offentliga medel som möjliggör partnerskapet.

Parterna behöver ha en samsyn kring arbetsmetoder och förhållningssätt. Den gemensamma värdegrunden tar sig uttryck i

bemötandet av varje brottsoffer, vittne eller anhörig och är en förutsättning för att lyckas med målet för partnerskapet.

Den gemensamma värdegrunden för partnerskapet grundas i:

1. FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, som fastslår människors lika värde och lika rättigheter.
2. FN:s konvention om barns rättigheter (barnkonventionen),
3. Stockholm stads vision till år 2040. Här fastslås att Stockholm ska vara en stad som håller samman, klimatsmart, ekonomiskt hållbar, demokratisk hållbar och en stad för alla.
4. Istanbulkonventionen (Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet) ratificerades av Sverige 2014. I konventionens artikel 3 f står att läsa ”I denna konvention avses med kvinnor även flickor under 18 år.”
5. Stadens program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation, 2021-2025.

Brottsofferstödet gäller alla brottsutsatta, utan åtskillnad på grund av hudfärg, kön, ålder, religion, sexuell läggning, nationalitet, politisk eller annan åsikt, kulturbetingad tro eller sedvänjor, egendom, härkomst eller familjeställning, etniskt eller socialt ursprung, och funktionsförmåga.

2.7 Metod

Med metod avses hur parterna inom partnerskapet ska verka för att uppnå syfte och mål. Verksamheterna följer riktlinjer och rutiner framtagna inom partnerskapet, såsom flödesbeskrivningar med mera.

2.8 Informationsspridning

Vid eventuella uttalanden ska det tydligt framgå att det är den enskilda organisationen som uttalar sig.

2.9 Jämställdhetsperspektiv

Partnerskapet riktar sig till brottsoffer och ska anpassas utifrån varje individs unika situation och behov så långt det är möjligt, oavsett kön.

3. Struktur för partnerskapet

Parternas åtaganden kompletterar varandra dels utifrån var målgruppen bor (brottsofferjourerna), dels utifrån ålder. Stödcentrum ger stöd till barn och unga upp till 21 år. God samverkan krävs för att nå syfte och åtaganden i partnerskapet. Med god samverkan menas kontinuerlig information och kommunikation mellan parterna samt att arbeta för ett gemensamt mål.

Varje part ansvarar för att utse representanter med mandat att fatta beslut till styrgrupp och samverkansgrupp. De idéburna organisationerna utser varsin representant och Stockholms stads socialförvaltning utser högst två representanter i respektive forum.

Om en ny idéburen organisation träder in i partnerskapet ska den nya idéburna organisationen acceptera samtliga villkor som gäller i partnerskapet.

3.1 Styrgrupp

Styrgruppen beslutar om strategiska frågor för partnerskapet, såsom förändringar i partnerskapets inriktning, omfattning och andra frågor av väsentlig betydelse. Styrgruppen utgörs av de ansvariga företrädarna för partnerskapet samt representanter från socialförvaltningen. Parterna utser själva företrädare med mandat från den egna organisationen att fatta beslut i frågor som gäller partnerskapet.

- Styrgruppen ansvarar för att det gemensamma målet och att syftet med partnerskapet följs.
- Ordförandeskapet är roterande och vem som blir ordförande och för hur lång tid bestäms vid första styrgruppsmötet. Ordförande ansvarar för kallelse och dokumentation.
- Vad samverkansgruppens verksamhetsrapportering ska bestå av och vilka omständigheter som ska följas upp och statistikföras beslutas vid styrgruppens första möte.
- Styrgruppen ska vid sitt första möte komma överens om mötesfrekvens och lämpliga mötestidpunkter, vid behov följa upp detta senare under perioden. Uppstår akuta behov av möten har utsedd ordförande mandat att kalla till extramöte.
- Styrgruppen förhandlar om förändringar av partnerskapet.
- Styrgruppen fattar beslut om partnerskapet ska utökas eller minskas med nya idéburna organisationer.
- Styrgruppen ansvarar för att förändra inriktning/direktiv till samverkansgruppen om skäl till det framkommer.

- Styrgruppen ska informera alla parter om eventuella förändringar och beslut som fattas.
- Styrgruppen ska vara enig inför beslut.

3.2 Samverkansgrupp

Samverkansgruppens syfte är att möjliggöra ett gemensamt erfarenhetsutbyte och sammanställa information om partnerskapets åtaganden.

Samverkansgruppen har beslutsmandat för de operativa frågorna inom partnerskapet utifrån den inriktning och de mål styrgruppen har valt. Gruppen utgörs av representanter för partnerskapet inom de specifika åtagandena samt representanter från socialförvaltningen. Brottsofferjourerna representeras företrädesvis genom sina verksamhetsansvariga eller samordnare. Socialförvaltningen representeras av ansvarig enhetschef eller motsvarande.

- Samverkansgruppen ska mötas regelbundet med lämpligt intervall och utsedd part i samverkansgruppen ansvarar för gruppens dokumentation. Ansvaret roteras inom samverkansgruppen.
- Samverkansgruppen upprättar vid behov förtydligande rutiner och arbetsflödesbeskrivningar kring de gemensamma åtagandena.
- Samverkansgruppen ansvarar för att det sker en gemensam kunskapsinhämtning.
- Samverkansgruppens representanter ska säkerställa att åtagandena utförs enligt överenskommelsen i partnerskapet.
- Samverkansgruppen representerar ska lösa eventuellt uppkomna problem av praktisk natur i verksamheterna.
- Samverkansgruppen ska löpande informera styrgruppen om händelser och eventuella förändringar i verksamheterna och vid behov lyfta frågor till styrgruppen för beslut.
- Samverkansgruppen lämnar vid två tillfällen per 12-månadersperiod en skriftlig rapport till styrgruppen om partnerskapets läge och utveckling utifrån inlämnade verksamhetsrapporter.
- Samverkansgruppen ska vara enig inför beslut.

4. Uppföljning

Avsikten med uppföljning är att säkra att syftet och målen med partnerskapet uppnås. Syftet med uppföljningen är även att säkra att offentliga medel använts till det som är beslutat. Uppföljningen ska ske med utgångspunkt i de mål som gäller för partnerskapet, samt i sammanställningen över förvaltningens tillförda medel i respektive organisations bilaga. Här ska framgå hur samarbetet har sett ut, vilka insatser som genomförts samt statistik på hur många som nåtts av respektive insats uppdelat på kön.

4.1 Årlig sammanställning

Samverkansgruppen ska lämna en verksamhetsrapport till styrgruppen två gånger per år. Verksamhetsrapporterna ligger sedermera till grund för en årlig sammanställning, som tas fram av socialförvaltningen. Därutöver ska de tre brottsofferjourerna en gång per år lämna en ekonomisk redovisning till socialförvaltningen hur deras förening använt de pengar de erhållit inom ramen för partnerskapet. Uppföljningen sker av socialförvaltningen och är kopplad till varje separat bilaga. Därefter lämnas den årliga sammanställningen till socialnämnden.

För att följa upp att partnerskapets mål och syfte uppfylls kommer bland annat följande ses över och redogöras för i den årliga sammanställningen:

- I vilken utsträckning partnerskapet bidrar till att ge ett likvärdigt brottsofferstöd i hela kommunen.
- I vilken utsträckning partnerskapet bidrar till att öka samverkan mellan staden och brottsofferjourerna för att fler brottsutsatta får information och stöd av god kvalitet.

4.2 Synpunkter och klagomål

I brottsofferjourernas verksamhet har alla stödsökande möjlighet att lämna klagomål och synpunkter. Stödcentrum har väl inarbetade rutiner för hur klagomål och synpunkter kan lämnas. Tidigt i partnerskapet ska gemensamma rutiner tas fram för arbetet.

5. Villkor

5.1 Period för partnerskapet

Partnerskapets inledande period är från den 1 april 2022 till och med den 31 mars 2023. Därefter förlängs partnerskapet automatiskt med ett år i taget, dock som långs till den 31 mars 2025, om inte överenskommelsen sägs upp av endera parten senast den

30 september respektive år. Detta förutsatt att medel för partnerskapet finns och att förutsättningarna för ett partnerskap i övrigt kvarstår.

5.2 Uppsägning av överenskommelse om partnerskap

Part har rätt att säga upp sitt åtagande i partnerskapet om någon part bryter mot sina åtaganden eller vill säga upp av andra skäl, vilka regleras i enlighet med denna överenskommelse. Uppsägning ska ske skriftligen till styrgruppen senast 30 september respektive år.

Vid uppsägning från stadens sida på grund av att någon av brottsofferjourerna brutit mot sina åtaganden, kan denna part komma att bli återbetalningsskyldig för delar eller hela summan som socialförvaltningen har betalat ut inom ramen för detta partnerskap. Återbetalningsskyldigheten kan gälla både för redan utförd verksamhet och för ännu inte utförd verksamhet.

5.3 Sekretess, tystnadsplikt och orosanmälan

Uppgifter om den enskilde hanteras på Stödcentrum i enlighet med offentlighets- och sekretesslagen samt dataskyddsförordningen. Anställda och volontärer vid brottsofferjourerna bör anmäla om de får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen. Därtill har anställda och volontärer avgivit ett skriftligt tystnadslöfte. Detta innebär att sekretessuppgifter ska hanteras med stor försiktighet. Dokumentation om den enskilde ska endast vara av relevant betydelse samt hanteras och bevaras säkert.

5.4 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg med anledning av denna överenskommelse samt tillhörande bilagor ska vara skriftliga och undertecknade av behöriga parter för att vara giltiga.

5.5 Informationsskyldighet

Part är skyldig att, vid förändrade omständigheter som påverkar uppfyllande av åtagande, meddela det skyndsamt till styrgruppen.

Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för partnerskapet eller brister i sina åtaganden, eller om det råder väsentligt förändrade omständigheter ska styrgruppen föra en dialog om partnerskapet kan fortsätta.

5.6 Ersättning

Ersättning till vardera parten framgår av bilagorna. Om en förening inte utför verksamhet eller i övrigt inte lever upp till krav i

överenskommelsen kan socialförvaltningen stoppa utbetalningar och kräva tillbaka redan utbetalda medel. Återbetalning kan bli aktuellt om socialförvaltningen, efter skriftväxling med part, finner att övervägande del av parts åtaganden inte uppfyllts under överenskommen tid.

5.7 Brister

Om någon av parterna inte uppfyller villkoren för partnerskapet eller visar väsentliga brister i sina åtaganden ska dialog föras i styrgruppen. I dessa fall kan styrgruppen besluta att part ska komma in med en åtgärdsplan för hur uppkomna brister i åtaganden och/eller uppfyllande av villkor ska åtgärdas. Om part, efter åtgärdsplan, fortfarande inte uppfyller villkoren eller inte har kommit till rätta med bristerna kan styrgruppen besluta att säga upp berörd part från partnerskapet.

5.8 Omförhandling

Samtliga parter kan påkalla omförhandling av bestämmelse i det övergripande partnerskapet. Om betydande avvikelser från åtagandena och budget sker ska parterna, innan ändringar genomförs, föra en dialog i styrgruppen för beslut om eventuella ändringar.

5.9 Oenighet mellan parterna

Om oenighet uppstår ska dessa i första hand lösas genom dialog mellan parterna. Det är styrgruppen som ansvarar för att dialog och omförhandling sker om part begär det eller om det annars är påkallat. Vid eventuell oenighet i samverkansgruppen förs frågan vidare till styrgruppen.

5.10 Ansvar och försäkring

Regleras av respektive part inom ordinarie verksamhet.

5.11 Bilagor

Bilagorna till överenskommelsen med diarienummer 2.3.4-630/2021 innehåller närmare beskrivningar om respektive parts åtaganden samt annan särskild information som särskilt berör parten. Följande är bilagor:

1. Bilaga 1, dnr 2.3.4-98/2022
2. Bilaga 2, dnr 2.3.4-99/2022
3. Bilaga 3, dnr 2.3.4-100/2022
4. Bilaga 4, dnr 2.3.4-101/2022

6.Underskrift

Partnerskapet är upprättat i fyra likalydande exemplar där varje part har tagit var sitt original. Om ny part tillkommer under perioden ska ny bilaga tas fram och bifogas, vilken ska följa samma formkrav som enligt punkt 5.4 ovan.

För socialnämnden i
Stockholms stad

För Brottsofferjouren i
Stockholm-Gotland

Stockholm den / 2022

Stockholm den / 2022

Fredrik Jurdell, socialdirektör

Bo Hansson, ordförande

För Brottsofferjouren
Södra Stockholm

För Brottsofferjouren
Västerort

Stockholm den / 2022

Stockholm den / 2022

Per-Arne Spiik, ordförande

Elena Grgic, ordförande